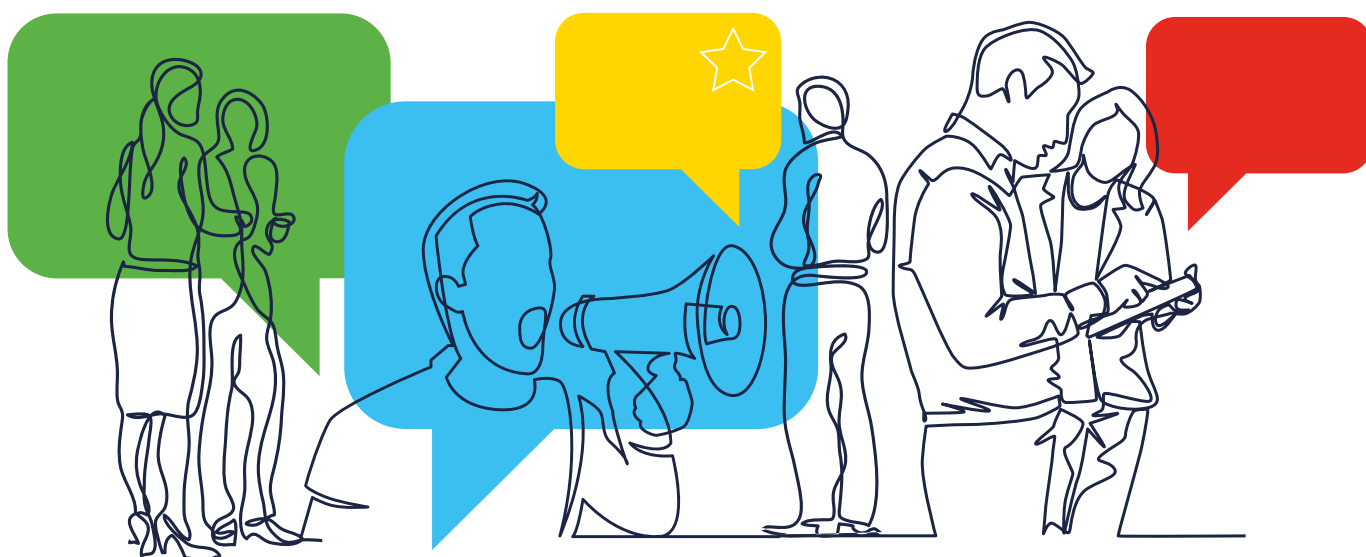

EUROOPA KODANIKUALGATUSE FOORUM

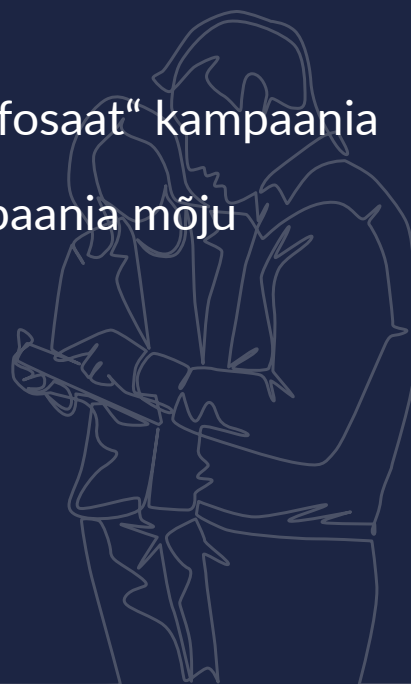
KEELUSTADA GLÜFOSAAT

SAAGE TEADA – ARUTLEGE - VÕTKE ÜHENDUST - KÜSIGE NÕU

SISUKORD

KEELUSTADA GLÜFOSAAT	3
Kodanikualgatuse „Keelustada glüfosaat“ kampaania	4
Algatuse „Lõpp glüfosaadile“ kampaania mõju	7

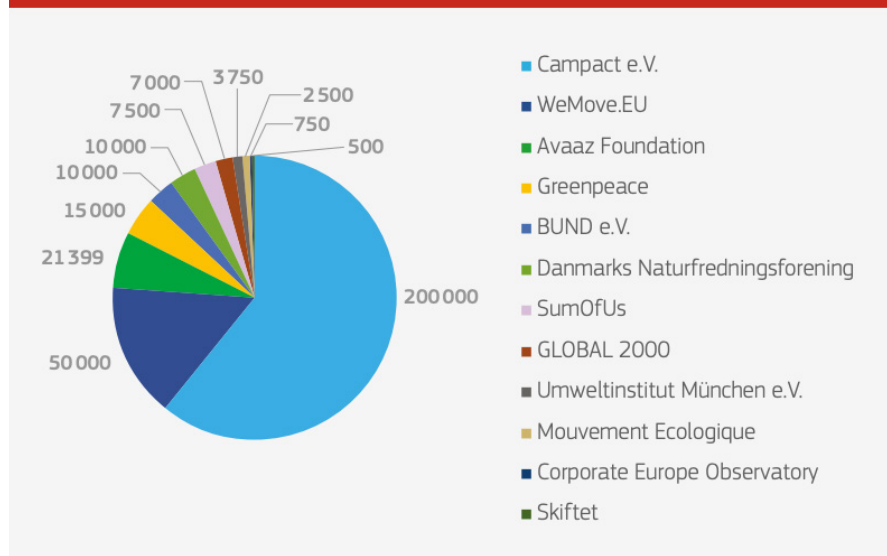
1

KEELUSTADA GLÜFOSAAT

Kodanikualgatus „Keelustada glüfosaat“ (täisnimi: „Keelustada glüfosaat ning kaitsta inimesi ja keskkonda toksiliste pestitsiidide eest“) registreeriti 25. jaanuaril 2017 ja sellel oli kolm eesmärki: keelustada glüfosaat, reformida pestitsiidide heakskiitmise menetlus ja kehtestada kogu ELis kohustuslikud eesmärgid pestitsiidide kasutamise vähendamiseks.

Selle peamine eesmärk oli saavutada glüfosaadipõhiste herbitsiidideta tulevik. Korraldajate sõnul on glüfosaadipõhised herbitsiidid seostatavad nii inimeste vähktõve kui ka ökosüsteemide seisundi halvenemisega.

Rahastamisallikad (€)

Kodanikualgatus on ainulaadne selle poolest, et korraldajatel õnnestus koguda mitmesugustest allikatest, sh Compact, WeMove.EU ja Greenpeace, 328 399 eurot, s.o rohkem vahendeid kui ükski teine algatus.

Komisjon otsustas glüfosaati mitte keelustada, kuid kohustus võtma allpool kirjeldatud meetmeid.

Edutegurid

- Miljonid eurooplased olid kohe algusest peale nõus algatusele alla kirjutama
- Uut liitu polnud vaja moodustada, sest kasutada sai juba olemasolevat
- Järjepidev rahastamine

2

Kodanikualgatuse „Keelustada glüfosaat“ kampaania

Ettevalmistus

Kuna algatuse partnerid olid juba varem seoses ühe Euroopa Komisjonile esitatud edukalt teadlikkust suurendanud petitsiooniga 2015. aastal koostööd teinud, arvasid nad, et Euroopa kodanikualgatus on „järgmine loogiline samm nende eesmärkide saavutamise suunas“.

Siiski oli „nii suurel liidul raske kokku leppida selles, kuidas algatust kavandada“. Mõned partnerid keskendusid seosele glüfosaadi ja vähi vahel, teised bioloogilise mitmekesisuse kaitsel ning ülejäänud suurettevõtete mõjule. Nad pidid tegema suuri jõupingutusi, et kõik huvid saaksid arvesse võetud ja algatuses esindatud.

Nad löid otsusetegijate rühma (korraldajate rühm) ning põhiorganisatsioonide 10 esindajat kohtusid iga nädal, et käsitleda vahendite eraldamist, teavitamisstrateegiat, registreerimist, algatuse ja selle lisade kavandi koostamist jm.

Algatuse koordinaator koostas esimese kavandi ja levitas seda siis ettepanekute saamiseks teiste partnerite hulgas. Seejärel kohtusid nad uuesti, vaatasid ettepanekud läbi ja koostasid mitu kavandit, et neid dokumenti lisada. Sama toimus ka lisaga.

Kampaania korralduslik tsükkel algas umbes kuus kuud enne allkirjade kogumist. Sellest ajast alates tegeleti strateegia, ressursside ja suutlikkuse arendamisega. Tuleb märkida, et see rühm oli juba osalenud teistes kampaaniates. Seetõttu kulus selle algatuse väljatöötamiseks vajalike sidemete loomiseks vähem aega kui enamiku teiste Euroopa kodanikualgatuste puhul. Korraldajate arvates üksnes olemasolevast võrgustikust siiski ei piisa.

| Rakendamine

Korraldajad märkisid, et „e-post oli kampaania kõige olulisem suhtlusvahend“. Kuna kampaaniat juhtis mitmesugustes teemavaldkondades veebikampaaniaid korraldav organisatsioon, oldi juba harjutud oma liikmetega korrapäraselt suhtlema. Partnerite strateegia oli sarnane. Korraldajad ei keskendunud traditsioonilise meedia kaasamisele, kuid „julgestasid partnereid sisu sotsiaalmeedias jagama“. Peamise kampaaniavahendina kasutati siiski e-kirju.

Tasulisi veebipõhiseid sotsiaalmeedia kampaaniaid ei korraldatud. Samas tunnistavad korraldajad, et need on muutunud järjest olulisemaks. Facebooki reklaami tõhusus on liikmesriigiti erinev. Riikides, kus allkirjade kogumine on lihtsam kui teistes riikides (nt kus e-identimist ei nõuta), muutub reklaamitud postitus tõenäolisemalt ametlikuks toetusavalduseks. Facebooki reklaam aitab ka paremini mõista toetusavalduste päritolu.

Korraldajad koostasid nimekirja riiklikest partnerorganisatsioonidest, kes soovisid kampaanias osaleda ja „veensid neist igahüte individuaalselt, et nad võimaldaksid inimestel oma veebisaidil toetusallkirja anda“, kasutades sinna lisatud vormi. Nad hoidsid nende organisatsioonidega pidevalt ühendust.

Kampaania algetappides oli oluline sidusrühmade kaardistamine kogu Euroopas. Oluline on teadvustada, et konkreetse riigi allkirjad võivad olla väga olulised, aga ka seda, et organisatsioonide ja mõjutajate võrgustiku loomine on ülimalt tähtis. Selle kampaania edu jaoks oli väga oluline mitte piirduda üksnes partneritega tehtava koostööga, vaid täiendada koostöövõrgustike puuduvaid elemente (mis tehti kindlaks kampaania alguses).

Korraldajad väidavad, et „on oluline, et kampaania veebisait oleks otsingumootorite jaoks optimeeritud“. Veebisait oli kõige laialdasemalt kasutatud toetusavalduste allkirjastamise koht (8–9%). Kampaania veebisaidi mitmekeelsus on väga oluline, et pöörduda suure hulga inimeste poole nende kohalikus keeles.

Korraldajad koostasid ka ingliskeelseid pressiteateid ja palusid partnerorganisatsioonidel need oma riigi ametlikku keelde tõlkida ning lisada kohalike korraldajate kontaktandmed.

Kolmes riigis (Hispaanias, Itaalias ja Prantsusmaal) kasutati elukutseliste kampaaniakorraldajate teenuseid. Nendes riikides oli kodanikualgatuse üldkoordineerijal WeMove.EU kontakte kampaaniakorraldamise spetsialistidega. Neil õnnestus oma sõnum viia ka teistesse ELi riikidesse, kus neil polnud sealsete kampaaniakorraldajatega väljakujunenud kontakte. Näiteks korraldas WeMove.EU koos organisatsioonidega Compact ja GLOBAL2000 päevas ühe „paberil allkirjade kogumise“. Neil õnnestus ühel nädalavahetusel koguda ligikaudu 100 000 allkirja tänu 5000 allkirjastamiskomplektile, mis saadeti laiali kogu Euroopas asuvatele toetajatele.

| Allkirjade kogumine

Allkirjade kogumiseks internetis kasutati veebipõhist toetusavalduste kogumise tarkvara OpenECI, mida olid varem kasutanud ka mitme muu kodanikualgatuse korraldajad. Selle tarkvara abil saab teha kättesaadavaks toetusavalduse allkirjastamise vormi ning koguda toetajate kontaktteavet. Samuti on võimalik toetusavalduste kogumise vorm lisada mis tahes veebisaidile.

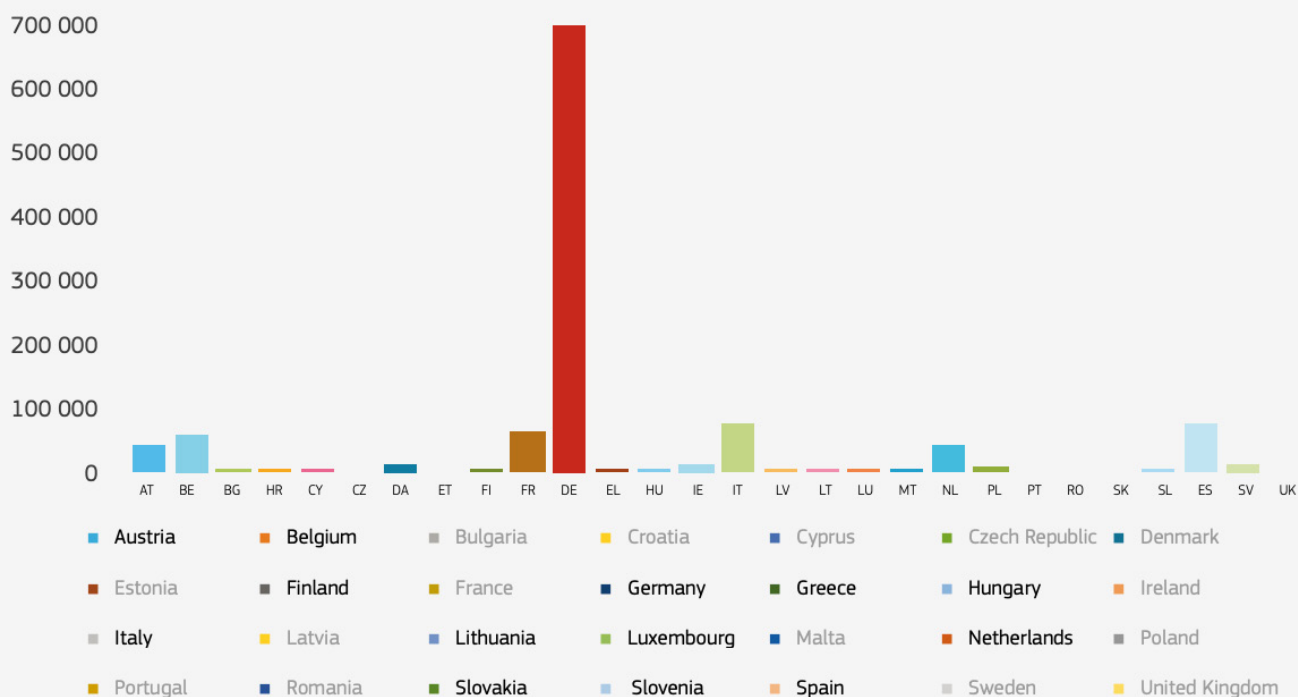
Kuigi ametliku toetusavalduste kogumise perioodi lõpuks oli määratud 25. jaanuar 2018, õnnestus korraldajatel koguda 1 miljon allkirja viie kuu jooksul ning nad otsustasid kogumise lõpetada juba 2. juulil 2017. Nad olid väga huvitatud sellest, et allkirjad võimalikult kiiresti kinnitada, et „esitada kodanikualgatus komisjonile enne, kui tehakse otsus glüfosaadi kasutusloa pikendamise kohta.“

TÄHTIS TEADA!

Alates 1. jaanuarist 2023 saavad korraldajad kasutada ainult veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi.

Toetusavalduste arv (paksus kirjas riigid, kus jõuti künniseni)

| Allkirjade kontrollimine ja algatuse esitamine

Kuigi mõnes riigis kulus allkirjade kontrollimisele rohkem aega, esitati algatus 6. oktoobril 2017 koos tõenditega 1 070 865 toetusavalduse kehtivuse kohta.

3

Algatuse „Lõpp glüfosaadile“ kampania mõju

Algatuse läbivaatamine ja komisjoni otsus

Korraldajad kohtusid komisjoni esindajatega (esimese asepresidendi Timmermansi, volinik Andriukaitise ja vanemametnikega erinevatest valdkonnaga seotud talitustest) 23. oktoobril 2017 (vt [pressiteade](#)). 20. novembril 2017 esitlesid korraldajad oma algatust Euroopa Parlamendis avalikul kuulamisel.

Nad valisid komisjoni esindajatega kohtuma inimesed, kellel oli kodanikualgatuse kohta „kõige rohkem teadmisi“. Sama põhimõtet järgisid nad ka Euroopa Parlamendis toimunud avaliku kuulamise puhul. Nad kohtusid enne kuulamist, et kokku leppida sõlmküsimused, millele tähelepanu juhtida. Euroopa Parlamendis oli palju „suurt toetust avaldanud“ liikmeid.

Komisjon jõudis oma 12. detsembri 2017. aasta [teatises](#) järgmistele järeldustele (vt [pressiteade](#)).

- Puuduvad teaduslikud ja õiguslikud põhjendused, mis õigustaks glüfosaadi keelustamist.
- Komisjon teeb seadusandliku ettepaneku, et suurendada pestitsiidide hindamise läbipaistvust ning Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) hinnangute aluseks olevate teadusuuringute kvaliteeti ja sõltumatust.
- Säästva kasutamise direktiivi rakendamine vaadatakse läbi.

Järelmeetmete kohta on lisateavet [Euroopa kodanikualgatuse veebisaidil](#).

Järeldused

Kampaania tulemustest teavitamiseks võeti organisatsioonide ühenduse ja üksiktoetajatega ühendust e-posti teel.

Organisatsioonide ühendus oli aktiivne ka pärast Euroopa kodanikualgatuse elluviimist. Üheskoos püüdsid nad mõjutada selle küsimusega seotud Euroopa õigusakte (üldised toidualased õigusnormid). Pärast nende normide vastuvõtmist koordineeritud tegevus vähenes. Sellele vaatamata suhtlevad korraldajad jätkuvalt oma toetajatega e-posti teel, kui neil on küsimusi käsitletavate teemade kohta.

Üksiktoetajatel on jätkuvalt oluline roll ka pärast Euroopa kodanikualgatuse lõpuleviimist. Korraldajad selgitasid, et „toetajad olid otsustava tähtsusega jõud ka hilisemas etapis“ – eriti siis, kui Euroopa Parlamendis arutati üldisi toidualaseid õigusnorme.

Nõuanded teistele korraldajatele

- Enne kodanikualgatuse käivitamist tuleks enda poolele võita sadu tuhandeid inimesi, kellele saate usaldada allkirjade kogumise. Aeg läheb väga kiiresti!
- Kui teil pole käivitamise ajaks piisavalt poolehoidjaid, on teil kogu kogumisperioodi jooksul vaja päevas koguda 3000 uut allkirja.
- Teil peab olema loodud väga suur rühm inimesi, kes saavad kohe pärast algatuse käivitamist allkirju koguma hakata.
- Enamik rahalisi vahendeid saadi tugevatelt partnerorganisatsioonidel, kes algatust reklaamisid. Julgustage partnerorganisatsioone kampaania elluviimiseks rahalisi vahendeid koguma.
- Jälgige allkirjade kogumist tähelepanelikult igas riigis!
- E-posti teel suhtlemine on kampaania jaoks väga oluline.

Õppetunnid

- „Kui komisjon on kodanikualgatuse suhtes soodsalt meelestatud, võib see olla sobiv vahend, kuid kodanikualgatuse edu ei tähenda seda, et komisjon on sunnitud tegema midagi, mida ta ei soovi või mida tal ei ole võimalik teha.“ Samas võib seda korraldajate sõnul alati kasutada „tegevuskava koostamise vahendina Euroopa tasandil“.
- Kodanikualgatus oli edukas selles mõttes, et õnnestus koguda 1 miljon allkirja, korraldajad kohtusid komisjoni esindajatega, Euroopa Parlamendis toimus nende avalik kuulamine, nad said komisjonilt vastuse ning võeti mitu järeldust. Korraldajad on siiski arvamusel, et algatus ei olnud edukas, sest selle eesmärged ei saavutatud.
- Korraldajad selgitasid, et ajastus on väga oluline, kui õigusloomeprotsessis soovitakse midagi muuta. Nõnda võib lõpptulemusena saavutada suurema mõju